

CATALUNYA RELIGIÓ

EDICIÓ SETMANAL | TOTA L'ACTUALITAT A WWW.CATALUNYARELIGIO.CAT | DIVENDRES 15 DE NOVEMBRE DE 2019 | Número 59

PÀG. 3 | ESCOLA CRISTIANA

Les quotes que abonen les famílies...
als centres públics

PÀG. 5 | JOSEP LLIGADAS

Dos auguris de felicitat

PÀG. 10 | TORNIELLI

"Tenim mitjans que es diuen catòlics
i ataquen el papa

PÀG. 12 | EDUCACIÓ

Es busca professor de religió

PÀG. 17 | LAÏCAT

"Els laics no són membres de l'Església
de segona categoria"

PÀG. 19 | ECOLOGIA INTEGRAL

De què ha servit el Sínode de l'Amazònia?

PÀG. 21 | MOSTRA DE CINEMA ESPIRITUAL

Un instrument de tolerància i reconciliació

L'Església catalana amb el papa Francesc | PÀG. 7

PÒRTIC

Barcelona va sumant congressos rellevants els darrers anys. El format de congrés acadèmic té les limitacions que té. Però en aquest cas el congrés de l'Ateneu Sant Pacià ha servit per una cosa molt clara: enfortir el discurs del papa Francesc a Catalunya. No es tracta de ser més papistes que el papa. Sinó d'empènyer tot el possible en el canvi de mentalitat i en les reformes que proposa el papa Francesc. Gent que té ganes de bloquejar-lo, no en falta.

SUMARI

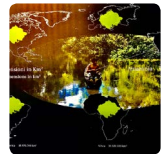
3 Panoràmica

Les quotes que abonen les famílies... als centres públics
Dos auguris de felicitat

7-24 Actualitat

L'Església catalana amb el papa Francesc
Tornielli: "Tenim mitjans que es diuen catòlics i ataquen el papa"
Es busca professor de religió
"Els laics no són membres de l'Església de segona categoria"
De què ha servit el Sínode de l'Amazònia?
La Mostra de Cinema Espiritual, instrument de tolerància i reconciliació

25 Recull de premsa | Almoina digital - El papa audaç - La Sagrada Família compra un solar

26 Agenda | Jornades de Turisme Religios - Jornada Sant Jordi - Canòlich Music Festival

28 La setmana a les xarxes

Les quotes que abonen les famílies... als centres públics

PER FUNDACIÓ ESCOLA CRISTIANA DE CATALUNYA
A L'ESCOLA CRISTIANA

Un estudi que s'ha publicat recentment i que porta per títol "**La contribució econòmica de les famílies al sistema educatiu públic català**", de la Federació d'Associacions de Pares i Mares de Catalunya (FaPaC) -que integra AMPAs dels centres públics-, constata que les famílies d'aquest sector "paguen un total de 148 MEUR cada curs en despeses de funcionament que, per llei, hauria d'assumir el Departament d'Educació.

En no fer-ho, ha alertat la FaPaC, incompleix la seva pròpia normativa i vulnera drets com el d'igualtat i el de la no-discriminació, a més dels principis de gratuïtat i universalitat, que marca

tant la LOMCE com la LEC", d'acord amb les pròpies paraules dels responsables d'aquesta Federació.

Si això succeeix en el sector públic en el qual l'ensenyament és gratuït, no és massa complicat deduir que la situació s'agreuja considerablement en el sector concertat, en el qual el mòdul econòmic és inferior i, de bon començament, diversos consellers han reconegut, malgrat la gratuïtat legal, que "les aportacions dels pares són tan voluntàries com imprescindibles".

Les conclusions d'aquest informe no ens han de resultar en absolut estranyes, i no només per

les derivades de la coneguda situació del sector concertat. Al Pacte contra la segregació escolar, promogut pel Síndic de Greuges i subscrit pel Conseller d'Educació, s'afirma que el dèficit de finançament públic provoca que part del servei educatiu que presten els centres s'hagi de finançar per mitjà de les aportacions de les famílies, la qual cosa resulta contradictòria amb el principi de gratuïtat que regeix el nostre sistema educatiu i suposa un important factor de desigualtat, tant en l'accés als diferents centres com també en la configuració dels projectes educatius, condicionats, en part, pel finançament privat de les famílies. I continua afirmant que, a causa de l'infrafinançament del sistema, les famílies que escolaritzen els seus fills o filles en centres públics fan aportacions econòmiques, directament o per mitjà de les AFA/AMPA, per diferents conceptes (material escolar, sortides i colònies escolars, serveis escolars, quota d'AFA/AMPA, etc.) que van destinades a sufragar determinades despeses de funcionament o de desenvolupament de l'activitat escolar, com ara la compra de material o tecnologia o el finançament de projectes (plàstica, robòtica, llengües estrangeres, etc.) o serveis escolars (biblioteques, etc.) que es desenvolupen o s'utilitzen durant l'activitat escolar.

Resulta del tot concloent que un sector que rep un finançament públic de 5.724,35€ anuals per alumne, segons dades corresponents a l'any 2017 facilitades pel propi Departament d'Educació, que contrasten de forma evident amb els 3.565,61 € que en el mateix període rep un alumne d'un centre concertat, es planteja de forma tant diàfana la vulneració dels drets d'escolarització fonamentals que fa l'Administració educativa.

Ens ve al cap una reflexió inicial. El dret d'elecció de centre, que en definitiva és manifestació del que tenen pares i mares perquè els seus fills i filles rebin una educació conforme les seves conviccions, mostra uns severos obstacles per a la seva realització. Unes traves que són del tot injustes i també il·legals, perquè l'Administració no compleix les seves obligacions. I aquest incompliment ho és amb una pàtina de discriminació, per la desigualtat de tractament que es fa entre els alumnes del Servei d'Educació de Catalunya, tots ells proveïts a priori dels mateixos drets i condicions per a la seva escolarització.

Al si del Pacte contra la segregació escolar de Catalunya, la comissió d'estudi del cost de la

plaça escolar continua el seu treball. Com no podria ser d'altra manera, s'ha pres consciència, també, de la realitat de l'infrafinançament públic dels centres concertats. Restava per determinar quantitativament aquest dèficit financer. Ni el mòdul de despeses de funcionament ni les plantilles de personal cobreixen les necessitats mínimes per al sosteniment real de l'escola concertada. I les xifres, de manera més o menys aproximada, són conegudes.

Amb el ressò encara viu dels resultats de les eleccions celebrades diumenge passat, la classe política ha de fer política, ha de resoldre i ha de decidir. Els drets de la societat, entre els quals el de garantir una escolarització de qualitat per a tothom i amb respecte a les opcions personals de les famílies, que trien projectes educatius oferts per l'escola pública o per l'escola privada concertada, requereixen ser defensats pels nostres dirigents amb coratge i generositat. Pensem que no és exigir gaire. Tant de bo que tothom compleixi.

Dos auguris de felicitat

**PER JOSEP LLIGADAS
A UNA FONT QUE RAJA SEMPRE**

En aquests dies convulsos i confusos, i després dels poc encoratjadors resultats electorals de diumenge passat, em permetreu oferir un petit espai verd i amable: dos esplèndids auguris de felicitat que trobem en els profetes.

Dels profetes en coneixem alguns auguris que anuncien un món transformat. Són auguris solemnes, potents. Potser els dos més coneguts són dos del llibre d'Isaïes: el que ens anuncia que els pobles forjaran relles de les seves espases i falçs de les seves llances i no s'entrenaran mai més per fer la guerra, que trobem a Isaïes 2,1-5, i el que ens anuncia que el llop conviurà amb l'anyell i els nens petits

podran jugar vora els caus dels escurçons, que és a Isaïes 11,1-10.

Però jo avui en voldria citar uns altres dos, que són més desconeguts però que sonen com més propers, més quotidians, més que es poden tocar amb la mà. Són com invitacions per respirar amb profunditat, relaxadament, tendrament fins i tot.

El primer es troba al profeta Miquees 4,1-4. Miquees repeteix en el seu llibre el mateix oracle del capítol segon d'Isaïes que he esmentat abans, el de les relles i les falçs, però al final hi afegeix aquest auguri de quotidianitat feliç:

Cadascú es podrà asseure
a l'ombra de la seva parra
o de la seva figuera
sense por de ningú.

Una imatge molt bona, molt bonica. Però l'altre auguri que vull citar encara m'agrada més. Així com el de Miquees el conec de fa molt de temps i sempre m'ha agradat, aquest altre, que es troba al profeta Zacaries 8,4-5, el desconeixia, i he de dir que em sorprèn que un text així no sigui més conegut.

Jo l'he descobert gràcies a la Mercè, la meva dona, que un dia se'l va trobar passant pàgines de la Bíblia a l'atzar. I diu així:

Als carrers de Jerusalem
hi tornaran a seure
homes i dones carregats d'anys,
cadascú amb el bastó a la mà.
Els carrers de la ciutat aniran plens
de nens i nenes que hi jugaran.

Llegint aquests auguris de felicitat tan concrets, a mi en qui primer em fan pensar és en la gent de Síria, o de Gaza, o de l'Àfrica profunda, o d'aquesta Amèrica Central en què les famílies no tenen més remei que fugir cap al nord que els rep amb tanta hostilitat... Però avui, l'endemà de les eleccions, el pensament també se'n va cap aquí, cap a casa, cap a Catalunya i tot Espanya. Jo el que desitjaria és que totes les esquerres, o sigui PSOE, ERC, PSC, Unides Podem, Catalunya en Comú, Més País i tothom qui vulgui afegir-s'hi, tinguessin un atac conjunt de lucidesa i es possessin a arreglar això de debò, que no és pas impossible. Perquè tothom pugui seure sense por sota la seva parra o la seva figuera, i els vells i les velles puguin mirar passar el temps sense angúnies, i els nens i les nenes juguin amb la concòrdia com a horitzó.

En fi. Que Déu hi faci més que nosaltres, i que nosaltres hi fem el que puguem.

L'Església catalana amb el papa Francesc

El congrés sobre el papa **Francesc** a l'Ateneu Universitari Sant Pacià torna a mostrar públicament la plena **sintonia** de l'Església catalana amb el papa Francesc. Aquest dimarts al matí s'han obert les sessions de tres dies amb una conferència inaugural del cardenal mallorquí **Lluís Ladaria**, prefecte de la Congregació per a la Doctrina de la Fe, i del cardenal arquebisbe de Barcelona, **Joan Josep Omella**. Tots dos s'han recolzat en el programa de l'*Evangelii Gaudium* per donar suport a la "proposta renovadora" del papa Francesc, plenament en la línia de la "genuïna" doctrina del Concili Vaticà II.

Els cardenals Omella i Ladaria han fet dues intervencions complementàries. Ladaria s'ha centrat en reconèixer la pluralitat del Poble de Déu, la seva encarnació en diverses cultures i l'exercici de la sinodalitat. Omella ha alertat contra tot allò que genera tancament i aïllament i ha remarcat els eixos de la reforma eclesial que promou el papa.

L'Aula Magna s'ha omplert per seguir la primera sessió, amb la presència de diversos bisbes catalans, entre ells els arquebisbes **Joan Planellas**

i **Joan-Enric Vives** i el cardenal **Lluís Martínez Sistach**. A més de les autoritats acadèmiques, també hi ha assistit el director general d'Afers Religiosos, **Marcel·lí Joan**.

“El Poble de Déu és un poble de pobles”

La intervenció del cardenal Ladaria ha analitzat el concepte de Poble de Déu, centrat en l'eclesiologia que promou el papa Francesc i que beu del Vaticà II. Amb una lectura sempre allunyada dels “excessos postconciliars”. S'ha aturat especialment en remarcar que “el poble de Déu és un poble de pobles”. En el que “les diverses cultures dels pobles no perden les seves identitats específiques en integrar-se en l'únic Poble de Déu”. Això sempre que es tingui com a referència “un context de comunió, unitat, diversitat i comunicació”.

Ho recull el papa Francesc quan a l'*Evangelii Gaudium* parla “d'un poble amb molts rostres” i quan “el Poble de Déu s'encara en els pobles de la terra, cadascun dels qual té la seva pròpia cultura”. Per això, “dins de la unitat eclesial existeixen legítimament esglésies particulars amb tradicions pròpies”. “En un context plu-

ral”, això permet a l'Església “expressar la seva genuïna catolicitat i, alhora, expressar la bellesa d'aquests rostres pluriformes”.

“Ben entesa la diversitat cultural no amenaça la unitat de l'Església” ha conclòs Ladaria, com a mostra de la “modernitat de Francesc en parlar del Poble de Déu”. També s'ha referit com un eix central l'actitud sinodal que ha promogut

Francesc. Això demana una “actitud d'escolta: una església sinodal és una església que escolta”. Que “s'escolta recíprocament i en la que tots escolten l'Esperit Sant”.

“Replegament identitari”

El cardenal Omella ha centrat el seu discurs l'impacte del pontificat de Francesc que “no es

limita a l'Església catòlica". "El papa Francesc instaura una manera de fer en la qual s'hi reconeixen molts habitants del planeta, són sobretot els qui habiten a la perifèria, els qui han vist en ell algú que els defensa i que els representa davant dels poders fàctics de la política i de l'economia", ha assegurat. El papa Francesc juga aquest paper "en un temps de tancament i replegament identitari, en el que proliferen els populismes i els fonamentalismes intransigents: molts estan convençuts que el que cal és alçar murs i reforçar fronteres, sobretot mentals". Omella ha denunciat que aquestes actituds "eviten que es construeixi un món més fratern i que construeixi la comunió entre persones i cultures".

En canvi, "el papa Francesc proposa un model personal i social obert", on com recull l'*Evangelii Gaudium* "la unitat preval al conflicte" o "el tot és superior a la part".

L'arquebisbe de Barcelona també ha destacat que el papa "parla amb gestos" i "fa teologia des de la realitat" amb una nova manera d'exercir el seu ministeri. Això, però, no s'ha de confondre amb una dimensió mediàtica, sinó en tres eixos centrals que exigeixen "la misericòrdia com a camí de l'Església; la conversió pastoral de tota l'Església; i dialogar amb tothom com instrument de construcció del món". Una proposta que es resumeix amb un "papa que mira al futur amb fe i esperança des de l'Alegria de l'Evangelí".

El congrés ha comptat fins dijous amb **intervencions**, entre altres, del cardenal **Walter Kasper**, president emèrit del Consell Pontifici per a la Promoció de la Unitat dels Cristians, el recentment nomenat cardenal **Matteo Zuppi**, i amb la clausura del cardenal arquebisbe de Madrid, **Carlos Osoro**, que s'ha incorporat al programa substituint **Andrea Riccardi**. També hi han intervingut personalitats com **Andrea Tornielli**, director editorial del Dicasteri per a la Comunicació, l'arquebisbe de Tarragona **Joan Planellas** i el teòleg argentí **Carlos M. Galli**.

Tornielli: “Tenim mitjans que es diuen catòlics i ataquen el papa”

Badalona, Sabadell, L'Hospitalet de Llobregat, Sant Cugat del Vallès, Vilafranca del Penedès, diversos barris de Barcelona... són alguns dels llocs als quals s'ha traslladat el **congrés internacional** sobre el papa **Francesc** que durant tres dies ha organitzat l'Ateneu Universitari Sant Pacià a Barcelona. Els ponents principals de les jornades han fet també una conferència en parròquies d'aquestes poblacions. Una manera d'acostar un congrés acadèmic a tothom.

Dimecres al vespre va ser el torn del periodista **Andrea Tornielli**, director editorial del Dicasteri per a la Comunicació de la Santa Seu, a la parròquia de Santa Maria de Badalona. Al costat del rector i director de *Catalunya Cristiana*, **Jaume Aymar**, Tornielli va respondre les preguntes dels assistents en format de tertúlia.

El papa anticapitalista

Un dels interessos dels participants van ser les crítiques que es fan al papa Francesc, especialment des dels sectors ultratradicionalistes. Tornielli va denunciar que “tenim mitjans que es diuen catòlics i que ataquen cada dia el papa”. I va ser molt clar en afirmar que “si ataquen el papa, no són catòlics i és una deformació professional”.

També va alertar contra els que situen el papa “en el marxisme o en l'anticapitalisme”. “Si ho diuen és perquè han oblidat la Doctrina Social de l'Església i no coneixen la nostra història”, va afirmar després de recordar diverses cites dels pares de l'Església o d'anteriors papes que poden sonar socialment revolucionàries. El

problema apareix quan només es reproduceix el missatge social de Francesc i des dels sectors conservadors “molta gent ataca al papa per ignorància”. Per Tornielli, “l’antídot és conèixer la història de l’Església”.

L’Església és més gran que el papa

El responsable editorial de la informació que genera la Santa Seu, també va remarcar que “és una tonteria parlar de l’Església del papa

Francesc”. “L’Església és més gran que el papa” i perquè això es visualitzi “es necessiten més veus de laics a l’Església”.

La conversa també va aportar diversos detalls de la manera de fer del papa Francesc. Per exemple, que les homilies de cada matí a Santa Marta no les porta escrites i que les pronuncia sense cap nota i només amb el text de l’Evangeli del dia a davant. Això no vol dir que improvisi: “abans hi ha meditat molt”.

Tornielli també va explicar la relació del papa amb els mitjans de comunicació, que funciona molt bé perquè “Francesc s’explica d’una manera, amb imatges molt clares, que la gent pot comentar el que diu”, sense necessitat d’interprets. I, sobretot, “el papa creu que per damunt de tot els periodistes són persones i que cal tenir-hi una relació humana”.

Es busca professor de religió

El sindicat **AMRC**, el sindicat de docents de religió majoritari a Catalunya, informava fa unes setmanes via Twitter que **hi havia vacants** de religió a centres de Barcelona. Falten professors i mestres de religió? Quina és la titulació que demanen i la realitat que es troben avui els qui volen dedicar-se a impartir la classe de religió catòlica?

Per impartir classe de religió el que es necessita és comptar amb una carrera civil, que doni accés a ensenyament. Es necessita també el nivell C de català i una formació específica, la Declaració Eclesiàstica de Competència Acadèmica, que s'anomena DECA. Per a impartir religió a primària són necessaris 24 crèdits i per a secundària 180 crèdits. Això pel que fa als requisits acadèmics. Es necessita, a més, comptar amb la proposta del bisbat corresponent. Sense la proposta del bisbat, l'administració no pot contractar cap docent per fer religió catòlica.

Pere Micaló, director del Secretariat Interdiocesà d'Ensenyament de la Religió i delegat d'ensenyament del bisbat de Girona, afirma que fa dos anys tenien manca de professorat de religió amb titulació completa. "No els teníem, i en alguns

bisbats ens trobàvem amb dificultats per proposar persones amb tota la titulació exigida”.

Van demanar aleshores al Departament d'Educació que els permetés proposar professors sense la titulació específica acabada, però amb un mínim d'estudis. El curs següent els van contestar afirmativament a la seva proposta. La proposta demanava que per a infantil i primària es tinguessin en el moment de la contractació la meitat dels crèdits aprovats i que durant aquell curs escolar es comprometessin a aprovar-ne la resta. L'altra proposta era pels de secundària. Es proposava que tinguessin una tercera part dels crèdits aprovats i que els altres els aprovessin en un període màxim de tres anys.

La proposta es va acceptar, per tant, ara els bisbats poden proposar persones sense tota la titulació (DECA) acabada. Tot i així, Micaló reconeix que en algunes diòcesis “encara hi ha manca de professorat de religió”. Totes les places a la majoria de diòcesi estan cobertes, sigui amb professorat amb tota la titulació o amb mitja, però explica que en alguna diòcesi “si cal alguna substitució no es té ningú per cobrir-la”.

Ser mestre i professor de religió avui

Però quina és la realitat que es troba un professor de religió catòlica avui dia? En **Gregori Hidalgo** és professor de religió a infantil i primària a tres escoles públiques de Barcelona i delegat sindical per Barcelona al sindicat AMRC. Té 27 anys i treballa dos dies a l'escola Provençals del barri de Sant Martí, un dia i un matí a l'escola Gayarre del barri d'Hostafrancs, i un dia més a l'escola Emili Juncadella, del barri de Sant Andreu. Va començar de mestre de religió l'any 2015.

Diferent és el cas del **José Àngel Borja**. Té 53 anys i és professor de religió a secundària en un institut d'Anglès, del bisbat de Girona. Té una jornada completa a l'institut, amb una mitja jornada alliberada pel sindicat AMRC. L'institut compta amb una altra persona que fa la substitució de la seva mitja jornada alliberada. En José Àngel va començar a ser professor de religió l'any 1992.

“A primària sol passar que per omplir una jornada completa calgui anar a diversos centres diferents”, explica Pere Micaló. A secundària

es contracta o bé una mitja jornada, o bé una jornada sencera, i llavors no passa. “Però això passa en altres docents de primària i no és significatiu”, matisa.

Micaló reconeix que sempre posa sobre avís als nous joves que volen dedicar-se a impartir religió. “Sempre els dic que per ser professor de religió un no pot fer-se un plantejament de per vida, començar de jovenet a donar religió i acabar jubilant-se fent el mateix”. Els recomana “que entenguin impartir religió com un pas a la seva vida, com una iniciació a la docència, però no com una cosa continuada”.

Una jornada sencera, tres escoles diferents

En Gregori Hidalgo va estudiar Magisteri amb la menció d'Educació Física, i a part va fer l'optativa de DECA. Sempre li havia agradat molt la religió, a banda de ser creient practicant, sempre havia tingut una certa afinitat, i va pensar que l'Educació Física treballa molt la part física i la religió la part espiritual, més emocional, i que es podien complementar. El primer any en acabar va veure la borsa de l'arquebisbat de Barcelona oberta, es va inscriure i va començar

a treballar l'any 2015. "El primer any que vaig començar de mestre de religió ho vaig fer a l'escola Concepción Arenal del barri de Sant Martí de Barcelona, el segon i tercer any vaig treballar en dues escoles, l'any passat ja vaig començar a anar a tres escoles i aquest any he tornat a repetir en tres escoles per complementar i poder arribar pràcticament a jornada sencera", explica.

El primer any li va tocar una escola de màxima complexitat al barri de Sant Martí. Era de difícil cobertura, ningú l'agafava, i portava molt de temps sense mestre de religió. Li ho van comentar i en principi era només per tres setmanes, tot i que va acabar fent tot el curs sencer. "És cert que les primeres setmanes van ser molt complicades, no ho vaig passar gens bé, però després vaig gaudir molt i amb els companys de claustre vam fer molta pinya i inclús encara tenim contacte".

No acceptaven la matèria de religió a l'escola potser? Tot i que coneix casos de rebuig de la religió per part d'escoles, aquest no va ser ni és el seu cas. "A mi sempre m'han respectat moltíssim, inclús alguna vegada se m'ha demanat una classe per a tothom per tractar i treballar

alguna festivitat". Reconeix que hi ha molts companys que entenen que la religió no només serveix per no ser analfabet de la pròpia cultura sinó que serveix per respectar i entendre més qualsevol altre país.

En Gregori deixa ben clar a les reunions amb pares que la classe de religió "no és catequesi". A l'escola, afirma, "s'ensenya una cultura i una religió que, lògicament, fa més èmfasi en la nostra, la judeo-cristiana", però que no implica que no es treballin les altres, "i més en una escola pública on la característica principal és la diversitat".

La religió, una aposta adaptada al centre

En José Àngel Borja va estudiar Història, tot i que tenia pendent des de sempre estudiar Teologia. Una vegada acabada la carrera i buscant feina, es va plantejar perquè no fer que allò que li agradava, la teologia i la religió, fos la seva vocació i la seva feina. Es va posar a estudiar Teologia, que posteriorment es va convertir en Ciències Religioses, i va començar a treballar de professor de religió. "Vaig entrar en el món de l'ensenyament a través de la classe de religió", explica amb orgull. Va haver de cursar l'actual

DECA, que en el seu temps s'anomenava DEI, i passar també el filtre de la proposta del seu bisbat. Els mateixos requisits que ara.

En aquests anys i des dels seus inicis confessa que les coses a classe han canviat, "tant la matèria com l'institut". Quan ell va començar ho va fer a Olot, a Formació Professional La Garrotxa, on tenia alumnes que feien agrària, metall, electricitat, administratiu, sanitari... i on una de les matèries era la religió. Ara la cosa és diferent, explica. "Ara són alumnes que trien l'assignatura de religió i pel que estan estudiant és per tenir el graduat en l'ESO".

L'Institut on està ara, a Anglès, compta amb moltíssima diversitat. "Tenim una gran part d'alumnat que no creu, hi ha catòlics, si més no cristians culturals, hi ha musulmans, sikhs, protestants o d'altres confessions". El que es va plantejar l'Institut va ser com poder integrar aquesta diversitat a través d'un nexa comú que seria la religió. Van fer una cultura religiosa i de fet és el que fan actualment. Amb la normativa vigent actualment, els alumnes han de triar una religió, per tant en principi molts sí que s'apunten a la religió, i hi ha alguns que s'apun-

ten a religió catòlica. Qui no fa religió ha de fer cultura i valors. En el seu institut, però, la religió “és quasi un projecte del centre, perquè és una forma d’integrar la religió”.

En José Àngel explica que no segueix al peu de la lletra el currículum perquè, entre altres coses, considera “que no és possible fer-ho”. A la seva assignatura a principis de l’ESO té pocs alumnes apuntats, però a mida que passen els cursos els alumnes van augmentant força. “A 1r d’ESO puc tenir classes amb 7 alumnes i a 4t d’ESO tenir una vintena. Suposo que és quan poden triar lliurement i veuen de què va la matèria que s’animen i s’hi apunten”.

La classe de religió

Afortunadament, explica, pertany a un bisbat, el de Girona, en què s’entén el tema de la classe de religió i s’entén la realitat dels centres. “Va haver-hi una comunicació del delegat episcopal d’ensenyament cap al professorat de religió en què ens deia que nosaltres som els qui coneixem la realitat de cada centre i que adaptéssim els continguts a aquesta realitat. I és el que estem fent”.

I és en aquesta línia que s’expressa Pere Micaló, delegat d’ensenyament del bisbat de Girona. “La meua opinió sobre la classe de religió és molt clara, cal adaptar el currículum establert a la realitat de l’alumnat i no al revés”. Micaló recorda que actualment només un 10% de l’alumnat a secundària escull la classe de religió, “són números preocupants”. Micaló reclama un pacte d’Estat per fer front a la polèmica classe de religió. “Si no entenem aquesta matèria com un problema d’identitat de país, que l’analfabetisme religiós és un problema de país, fins que no entenguem això no podrem sortir d’aquí. Si a nivell social, i també eclesial, seguim pensant que és un problema de l’Església, malament”.

Però si els continguts que s’imparteixen ja generen un maldecap a les escoles i al professorat, també ho generen els requisits per accedir a impartir religió. “Per ser professor de religió també hem de dir que s’ha de tenir una mínima vocació i experiència religiosa”, afirma José Àngel Borja. “No pot ser, entenc jo, que un no cregui i faci de professor de religió, es fa difícil”. José Àngel creu que és important “tenir una mínima coherència de vida, ja que

cal creure’s allò que expliques, el que no pot ser és agafar-se la matèria com si fos una cosa neutra i asèptica”.

La proposta del Bisbat, un filtre polèmic

Els requisits formatius són elevats, com en d’altres, reconeix, però també hi ha el requisit de la proposta del Bisbat. “És un tema polèmic perquè qui dona la titulació és la pròpia Església Catòlica, a través de la DECA, i que després que et donin la titulació i vegin que ets competent en la matèria, et diguin que per treballar també cal que et proposin, que has de tenir la seva confiança, doncs dificulta l’accés”.

El mateix opina i pensa en Gregori Hidalgo. “Posem per exemple ser professor d’Educació Física. Imagina tenir totes les titulacions però que encara hakis de fer com unes proves externes a banda per poder accedir a ser professor d’educació física en un gimnàs, en un centre d’alt rendiment... és aquesta la realitat en el cas dels professors de religió. Tot i que tinguis la titulació específica per impartir les classes de religió, et cal un pas més, la proposta que t’ha de donar el bisbat”.

I el problema rau en què cada bisbat canònicament és autònom a l'hora d'aplicar els criteris pels quals es proposa un candidat. "Si cada bisbat té un filtre diferent i busca un perfil diferent es fa molt complicat", creu en Gregori. "En principi la DECA ja és una titulació que dona la Conferència Episcopal, ja hauria de ser aquest filtre quan estàs aprovat; quin tipus de filtre cal més si el filtre important ja és la titulació de la DECA que dona l'Església?".

En Gregori confessa que ha tingut l'oportunitat d'estudiar oposicions i no ho ha fet. També ha tingut l'oportunitat d'anar a treballar a altres escoles concertades i tampoc ha volgut. "He tin-

gut molt clar que el meu objectiu és continuar com a mestre de religió i continuar garantint a les famílies que aquest dret que tenen es pot complir". Si no hi ha mestres de religió, el dret que tenen les famílies com es podrà complir, es pregunta. És un peix que es mossega la cua. "Si no hi ha mestres de religió, què passarà? El dret que tenen les famílies no es podrà exercir perquè no hi haurà ningú que l'exerceixi. Això des que he començat ho he tingut molt clar, que mentre pugui i la religió continuï sent matèria, vull formar part del cos de mestres de religió".

Ara bé, falten mestres de religió a Barcelona? No hi ha gent amb titulació? En Gregori respon que,

de gent, "n'hi ha", i que li consta que hi ha gent que s'ha presentat a les ofertes però que creu "que no donaven el perfil que es buscava". Quan ell va estudiar el Grau, i el va acabar el juny del 2015, de la seva promoció 67 persones van estudiar la DECA. "Hi ha qui treballa en escoles públiques com a mestres de religió, altres que estan a escola concertada que també et demanen la DECA". Afirma que hi ha gent amb titulació, "gent amb ganes de treballar també hi ha, i gent molt vàlida, tenen ja la DECA, estan preparats per donar la classe de religió". Per què, llavors, hi ha vacants de professors de religió?

“Els laics no són membres de l'Església de segona categoria”

“Necessitem cristians, laics i laiques, il·lusionats”. Això demanava aquest dissabte al matí l'arquebisbe de Tarragona, **Joan Planellas**, als participants de la setena Trobada Catalana d'Apostolat Seglar. La **convocatòria** de les delegacions d'Apostolat Seglar dels deu bisbats catalans a la Salle Bonanova de Barcelona tenia com a objectiu preparar el Congrés de Laics que es farà el febrer a Madrid.

“Hem recuperar la il·lusió i l'esperança. Nosaltres mateixos som el resultat del somni esperançat de Jesús”. Una crida necessària, tot i que molts dels assistents des de que eren joves senten parlar d'un protagonisme dels laics que no acaba d'arribar.

En tot cas, l'arquebisbe Planellas ha fet una ponència de les que demana canviar mentalitats. Ha remarcat que el Concili Vaticà II diu de manera clara, “amb un text molt fort” que “l'Església no està verament fundada sinó hi ha un laïcat pròpiament dit treballant de conjunt amb la jerarquia”.

Això mostra que “els laics no són membres de l'Església de segona categoria”. Com ha repetit diverses vegades, “en primer lloc som cristians i després som el que fem a l'Església”. “La dignitat de ser cristià està per sobre de qualsevol ministeri” però, com deia **Carles Cardó**, això també demana “ser més exigents amb nosaltres mateixos”.

La doctrina de sempre

Planellas ha articulat un recorregut des dels pares de l'Església, el Vaticà II, el Concili Tarracense i la proposta eclesial del papa **Francesc**. Una proposta del papa que només “explicita el que és la doctrina de sempre, genuïna i autèntica, expressada en el Concili Vaticà II”. El problema és que sobre el laïcat “no sé fins a quin punt hem anat perdent consciència del que ja diu el Vaticà II”, celebrat fa més de mig segle. També ha fet referència a “l'escull de la clericalització dels laics”, quan “preocupats per la manca de forces els capellans es limiten a cercar col·laboradors a la parròquia amb el risc d'arrencar-los de la seva missió més pròpia d'esdevenir apòstols enmig del món”. En aquest sentit ha demanat un “canvi de mentalitat” i abandonar allò de “el que vostè digui, senyor rector”. Tot i que no ha fet referència al que també passa en l'altre extrem, quan precisament com ho ha dit el rector automàticament es posa en quarantena.

El perfil genuí dels laics cristians

Davant del Congrés “Poble de Déu ‘en sortida’”, Planellas ja conclòs que “el tercer mil·lenni ha

de ser dels laics. Potser aquests és el missatge que l'Esperit envia a l'Església en els moments actuals.

L'arquebisbe de Tarragona ha tancat l'aportació amb set propostes per recuperar “el perfil genuí dels laics cristians segons el Vaticà II”: un seguidor de Crist; al servei del Regne de Déu; membre actiu i responsable; enviat al món; fonamentat en la Paraula de Déu i en l'eucaristia; vivint amb radicalitat evangèlica; i amb una formació constant.

Trobada digital

La trobada organitzada per la Comissió Interdiocesana d'Apostolat Seglar de Catalunya ha comptat amb un segon moment de debat per compartir el treball de preparació del Congrés del febrer que s'ha fet als bisbats. En aquest cas s'ha optat pel debat a través del mòbil, recollint els missatges amb un sistema digitals que permet recollir l'opinió de tots els presents a la sala.

Virtualment han quedat recollides i s'han anat projectant al moment les aportacions de més

d'un centenar de participants. Les limitacions de la conversa digital s'ha completat amb les intervencions orals a la sala. Entre altres aspectes, s'han recollit les principals dificultats per assolir un veritable protagonisme dels laics a l'Església i la necessitat d'un compromís real en el món.

La celebració s'ha tancat amb l'eucaristia presidida pel bisbe auxiliar de Barcelona **Sergi Gordo**. En la benvinguda el bisbe ha remarcat la voluntat de “fer camí junts, tot i que no sempre sigui el més fàcil” i d'aconseguir “que els eslògans no quedin buits de contingut”.

De què ha servit el Sínode de l'Amazònia?

El gener del 2018 el **papa Francesc** va visitar l'Amazònia i com a resultat d'aquesta estada i dels greus problemes ambientals i socials que afecten la seva conca, la tardor del 2019 ha tingut lloc a Roma el Sínode de bisbes per l'Amazònia. Fins i tot, dins dels museus vaticans hi ha una interessant exposició titulada '**Mater Amazonia. La respiració profunda del món**', que posa l'èmfasi en la riquesa cultural i espiritual dels seus pobles i en l'enorme valor ambiental que té aquesta conca en l'equilibri climàtic del planeta.

A la missa que va tancar el Sínode, el papa Francesc deia: "molts testimonis ens han explicat que és possible mirar la realitat d'una altra manera, amb les mans obertes, com un do, habitant la creació no com un medi per ésser explotat sinó com la casa que cal protegir". I en el **discurs final** del Sínode, el pontífex feia referència a la dimensió ecològica amb aquestes paraules: "La consciència ecològica ens fa denunciar l'explo-

tació compulsiva, la destrucció del medi i, en aquest sentit, l'Amazònia és un símbol". Per tant, Francesc subratlla el valor ecològic d'aquest espai i la necessitat de mirar la Natura amb una mirada més àmplia. El pes ecològic d'aquest territori també queda recollit dins el títol i el **text final del Sínode**: "Amazònia: Nous camins per a l'església i per a una ecologia integral".

Sense dubtes, banalitats ni ambigüitats

Abans d'endinsar-nos en alguns dels conceptes que presenta el text del Sínode, convé respondre a la pregunta: per què l'església mira, amb uns altres ulls, cap a aquesta terra? Perquè davant de l'**emergència climàtica** en què vivim, denunciada per milers de científics i institucions, no pot haver-hi dubtes, banalitats o ambigüitats. Després de la publicació de l'encíclica **Laudato Si'** era el moment de passar dels grans principis a la concreció dels problemes ecològics en terri-

toris claus i les terres amazòniques són un dels espais més tensionats del nostre planeta. Cal tenir present que als boscos amazònics es concentra la major biodiversitat del planeta i que el paper que tenen les seves masses forestals afecta l'equilibri climàtic mundial. D'altra part, en aquesta gran conca hidrogràfica, no només hi ha un problema ecològic, sinó també un de cultural i social. En aquests 7'5 milions de quilòmetres quadrats que té la conca amazònica viuen 33 milions de persones, dels quals 2'5 són indígenes, que tenen la seva pròpia cosmovisió on l'estima i el respecte per la Natura hi té un paper clau. Es tracta de persones que, a partir d'unes pràctiques antiquíssimes i de no sentir-se propietaris de la terra sinó custodis, han aconseguit viure en equilibri amb ells mateixos, la terra i el transcendent.

D'altra part, si tenim present que amb els incendis i les tals abusives ja s'ha perdut una cinquena part de la massa forestal i que milers de persones s'han vist violentades per marxar de les seves terres ancestrals per reconvertir boscos en pastures, obrir carreteres, centrals hidroelèctriques o **explotacions mineres**, el conflicte ambiental i social queda clarament reflectit.

Centrem-nos en les persones i, recordem, que els més de 400 pobles indígenes cada dia viuen més amenaçats per la violència de grups armats il·legals que no només han generat l'expulsió dels indígenes, sinó també la violència contra les dones, el tràfic de persones... Un reflex d'aquesta dramàtica situació és el gran nombre d'activistes i religiosos assassinats. A l'esmentada exposició 'Mater amazonia' hi ha les fotografies d'alguns dels religiosos que han deixat la vida per defensar els indígenes i la seva terra.

Valors ambientals i de justícia social

Davant d'aquesta realitat que és resultat de l'arribada del model de desenvolupament depredador occidental a unes terres que s'havien mantingut en equilibri gràcies al sentiment de pertinença de la població autòctona a la Natura que era concebuda com una mare que ens ensenya i ens ajuda, de què serveix el Sínode?

Abans de res, per girar la mirada cap a aquestes terres que tenen un gran valor pel planeta i cap als més desfavorits que hi viuen, però no per canviar-los sinó, simplement, per defensar-los.

També per mirar-nos a nosaltres mateixos i prendre consciència de que vol dir l'ecologia integral.

De forma clara i senzilla, aquest concepte implica una nova forma d'entendre les nostres relacions amb la Natura, tant a nivell planetari com local. El fet clau és sentir-se part d'ella i no separat i, sobretot, mai per damunt seu. Si experimentem aquest sentiment, la Natura es convertirà en un espai d'aprenentatge i d'estima cap al medi, tots els éssers vius i el cosmos. Aquesta visió unitària també afecta a totes les persones que formen part d'aquesta Natura. Per tant, no es tracta només de defensar els valors ambientals, sinó també la justícia social. Si prenem consciència del nostre lloc, cal replantejar-se les nostres decisions quotidianes a nivell energètic, de consum, de mobilitat... i entendre que cal respectar i estimar tots els cicles i ritmes de la Natura amb el desig de preservar o custodiar la casa de tots i de la qual en forma part l'Amazònia.

La Mostra de Cinema Espiritual, instrument de tolerància i reconciliació

Comença un nou cicle de cinema espiritual. La **XVI mostra** s'inicia el 15 de novembre i acaba el 30. Es projectaran 24 pel·lícules en 45 sales de 17 ciutats de Catalunya. A més a més, com a novetat, la iniciativa arriba a 4 centres educatius de justícia juvenil. Els organitzadors asseguren que el llenguatge audiovisual facilita l'acompanyament als joves reclusos. A partir dels fotogrames, es treballen valors. La setzena edició de la Mostra està organitzada com els darrers anys per la direcció general d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya.

Centres penitenciaris i educatius de justícia juvenil

Des de 2016 des de la Mostra es treballa colze a colze amb la Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima. **Marcel·lí Joan**, director d'Afers Religiosos, recorda que aquest és el tercer any que la mostra arriba a les

presons. "És una experiència que valorem molt positivament, perquè ens hem adonat que a través dels llargmetratges, podem ajudar a la reinserció dels reclusos, enguany a les presons es projectarà *The Healer*, que ve traduït com 'El que importa de debò', de **Pablo Arango**. Al cinefòrum parlarem de la solidaritat, de la malaltia, de la immortalitat, de l'esperança." A partir de les avaluacions positives recollides, l'organització ha volgut arribar als centres educatius de justícia juvenil, a la recerca d'un públic més jove. En quatre d'aquests centres, es projectarà *Déu Meu, però què t'hem fet*, de **Philp de Chauveron**.

Déu Meu, però què t'hem fet explica la història d'un matrimoni francès catòlic tradicional, que es troba que cadascuna de les seves quatre filles escull parelles de diferents religions. La primera escull un musulmà; la segona, un jueu; i la tercera, un budista; i esperen que la quarta es

casi per l'Església. “És un film molt divertit que jo mateix he vist i recomano, un cant a la convivència, una pel·lícula útil per treballar els prejudicis, els estereotips, i adient per adreçar-lo als joves reclosos, pensem que el treball que la mostra de cinema espiritual enceta amb ells pot tenir continuïtat, i pot ser beneficiós, tot i que ja sabem que parlar d'impacte a curt termini és difícil; és important continuar cultivant per recollir fruits a llarg termini”.

A més, els organitzadors de la mostra de cinema espiritual han elaborat una sèrie de materials pedagògics referits a la pel·lícula. Aquests dossiers s'han fet arribar als educadors per a què puguin treballar, abans i després de la projecció, amb els joves destinataris. “Volem afavorir el treball sobre la diversitat, el respecte, la convivència, la tolerància, la reconciliació, i prevenir possibles radicalitzacions”.

Altres públics joves

La mostra arriba a altres públics joves de forma específica. En concret, els alumnes de l'escola de Jesuïtes de Casp i de l'Institut Flos i Calçat

rebran la visita de l'escriptor **Màrius Serra**. “L'escriptor guiarà, amb molta habilitat perquè en sap molt, els alumnes en un concurs d'enigmes basat en el vocabulari de les religions, a partir de pistes i endevinalles, amb una metodologia ludo-lingüística”. El concurs es diu “La paraula s'agrada” i presenta la realitat religiosa existent a Catalunya, a través de paraules concretes que s'utilitzen a les diferents religions, totes elles **encabides** en el *Diccionari de religions* i al Diccionari de les religions per a noies i nois de 10 a 14 anys, publicats per la Direcció General d'Afers Religiosos.

Per altra banda, la mostra s'acosta també als universitaris, celebrant una Trobada Internacional de Directors de Festivals de Cinema Espiritual, a la Facultat de Comunicació de la Universitat Blanquerna. Els directors conduiran el seminari: ‘European Cinema against Hate’.

Per a tothom

Tot i que la XVI mostra de cinema espiritual fa especial atenció al públic jove, cal recordar que s'adreça a tothom. “En certa manera, també

és per això que es diu així, mostra de cinema espiritual, i no mostra de cinema religiós, el concepte d'espiritualitat és més ampli que el que indica la paraula religió que podria ser més restrictiu. Esperem que el cartell de **24 pel·lícules** pugui resultar interessant; igualment la retrospectiva que hem seleccionat, la del director **Yasujirō Ozu** (Tòquio, 1903-1963), amb films sobre el budisme zen, plens d'influències de la cultura popular japonesa.”

Des de l'organització, s'agraeix especialment la implicació de **Peio Sánchez**, director de continguts de la Mostra; i **Antonia Fernández**, coordinadora de les projeccions, sales, debats de la mostra. També hi col·labora l'Ajuntament de Barcelona, la Filmoteca de Catalunya, la Fundació Bancària “la Caixa”, la Basílica de la Sagrada Família, Àgape i els cinemes Verdi, així com diversos ajuntaments, entitats culturals i religioses i universitats on es projectaran les pel·lícules i es faran els cinefòrums.

Les diòcesis catalanes presenten resultats econòmics

Coincidint amb la Jornada de Germanor, els bisbats presenten dades econòmiques anuals. A nivell de totes **les diòcesis amb seu a Catalunya**, les aportacions voluntàries dels fidels (42.701.492 euros) sumat als ingressos procedents de l'assignació tributària (22.420.902,14 euros) van suposar el 60% dels ingressos ordinaris de l'Església durant el 2018. Pel que fa a les despeses, un total de 43.100.121,03 euros es van destinar a la conservació d'edificis i despeses de funcionament (40,36 %) mentre que un 24.850.049,91 euros va anar a l'acció pastoral i assistencial (23,27 %).

CR/ARQUEBISBAT DE TARRAGONA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Deu anys de formació litúrgica al bisbat de Sant Feliu

Dissabte es va celebrar a la Casa de l'Església de Sant Feliu de Llobregat la Trobada dels Animadors de la Litúrgia, organitzada per la Delegació Diocesana de Pastoral Sacramental i Litúrgia. **Bernabé Dalmau**, membre de l'equip de la delegació des dels seus inicis, va oferir un "Balanc d'aquests deu anys". Des dels articles del pare **Anselm Ferrer**, passant per la necessitat de la formació litúrgica. El bisbe, **Agustí Cortés**, va animar els participants a "créixer" en formació, tal com suggereix l'objectiu pastoral diocesà d'aquest curs.

DELEGACIÓ LITÚRGIA SANT FELIU | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

La nova capella dels màrtirs enforteix el vincle de Solsona amb els claretians

Diumenge es va inaugurar la capella amb les relíquies dels màrtirs claretians **Julián Villanueva** i **Josep Vidal** -beatificats el 2017 a la Sagrada Família- a l'església del Cor de Maria de Solsona. El bisbe de Solsona, **Xavier Novell**, que va presidir la missa, va parlar dels màrtirs com un testimoni extraordinari de donació fins a la mort. El vicari provincial dels claretians, **Màxim Muñoz**, va agrair aquest espai memorial i va subratllar la vinculació dels claretians amb Solsona. La presència de les relíquies dels màrtirs, va dir, fa més forta avui aquesta vinculació.

CLARETIANOS | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

La FEDAC presenta el pla d'innovació educativa per a la transformació de l'escola

Com ha de ser l'escola del segle XXI? Podem afrontar els reptes del segle XXI amb el sistema educatiu del segle XX? Com volem que siguin les persones i el món del segle XXI? Aquestes són algunes de les preguntes que les 24 escoles FEDAC de Catalunya s'han plantejat i a les quals volen donar resposta amb el pla d'innovació educativa #avuixdemà2024. Per presentar aquesta proposta de transformació profunda de l'escola, la FEDAC organitza aquest dissabte 16 de novembre la jornada #avuixdemà2024.

FEDAC | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Religió, ecologia i espiritualitat a l'administració pública

La jornada RELIG d'enguany, del proper 27 de novembre, reflexionarà sobre com desenvolupament sostenible i ecologia integral són punt de trobada i de diàleg entre les diferents confessions religioses. La jornada està dirigida al personal al servei de les administracions públiques catalanes, així com professionals de l'àmbit d'intervenció social, l'ecologia i la sostenibilitat; investigadors en matèria d'afers religiosos i sostenibilitat o aquells vinculats al teixit associatiu religiós.

DGAR | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

El Festival Canòlich Music se celebrarà els dies 22 i 23 de novembre

El Festival de Música cristiana "Canòlich Music" ha convocat els joves i adolescents, a Sant Julià de Lòria, els propers 22 i 23 de novembre. Aquestencontre porta per títol "Atreix-te, sigues tu mateix", i hi ha com a convidats Vocal Groove, Cesc, Dj Nira i Dj Garden, amb un programa pel matí de divendres dia 22, que acaba a les 16:00 en horari lectiu de les escoles, i un programa per dissabte 23 que inclou durant tot el dia jocs, tallers de reflexió i acompanyament, una Eucaristia animada per Vocal Groove, i un temps de concerts al Centre Esportiu.

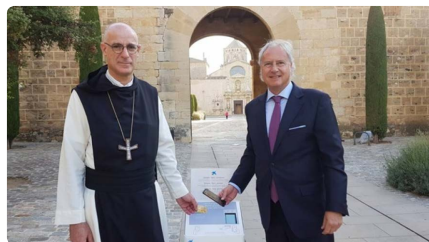
BISBAT D'URGELL | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Retornen les activitats socials a l'històric edifici del rober parroquial de Calonge

DG, 10/11/2019 | DIARI DE GIRONA

CaixaBank instal·la al Monestir de Poblet un "caixonet d'almoina digital"

DG, 10/11/2019 | INFO CAMP

Crida del Papa per Bolívia. Evo Morales anuncia noves eleccions

DLL, 11/11/2019 | VATICAN NEWS

Un mini-golf a la parròquia per atraure fidels

DM, 12/11/2019 | ARA

Omella defensa la tasca "audaç" del Papa, enfront l'oposició de la cúria conservadora

DC, 13/11/2019 | LA VANGUARDIA

La campana olímpica de Barcelona tornarà a sonar després de la seva restauració

DC, 13/11/2019 | LA VANGUARDIA

La Bíblia jueva que es va salvar dels Reis Catòlics torna després de 500 anys

DC, 13/11/2019 | EL PAÍS

La Sagrada Família compra un solar al costat del temple

15/11/2019 | EL PAÍS

Dilluns 18 de novembre

- **X Jornades Universitàries de Turisme Religiós a Montserrat.** 18 i 19 de novembre.
- **Espiritualitat Evangèlica amb Carles de Foucauld.** Del 18 al 24 de novembre. Comunitat Ecumènica Horeb Carles de Foucauld.
- **La meditació i els seus efectes en el cervell.** 9:30 h. Institut de Recerca en Comunicació i Relacions Internacionals Blanquerna. Barcelona.
- **¿Sufisme i violència? Mardí Hererro.** 11:15 h. Facultat de Lletres de la Universitat de Girona - UdG.
- **Presentació de 'Fils trencats', de Sònia Pau.** 19 h. Llibreria Claret. Barcelona.

Dimarts 19 de novembre

- **Educar: dialogar amb els altres**

i amb un mateix per transcendir-nos, per Anna Ramis. 19 h. Sala d'actes de la UPF. Barcelona.

- **Es pot ser cívic en economia? amb Arcadi Oliveres.** 19 h. Llibreria Claret - Sala Pere Casaldàliga. Barcelona.
- **Pregària per la pau.** 20 h. Parròquia de Sant Pau. Mataró.
- **Presentació de 'L'univers d'Hildegarda de Bingen'.** De 20 a 21:30 h. Llibreria La Carbonera. Barcelona.
- **"De Galilea al món", introducció a l'evangeli de Mateu II.** De 20 a 21 h. Locals parroquials de Santa Maria. Igualada.

Dimecres 20 de novembre

- **Presentació del fons bibliogràfic del Dr. Pere Farnés** 12 h. Seminari Conciliar de Barcelona - Sala Sant Jordi. Barcelona.
- **Informe sobre exclusió i desenvolupament social**

a Catalunya. 18 h. Col·legi d'Economistes de Catalunya. Barcelona.

- **Raimon Panikkar i la necessitat d'una nova mutació de la consciència, amb Juan Egea.** 18:30 h. Biblioteca del Barri Vell. Girona.
- **Emissió del documental "Kichwa Tembo" al Festival de Cinema i DH.** 20:30 h. Cinema Texas. Barcelona.

Dijous 21 de novembre

- **Trobada formativa de Pastoral de la Salut.** De 10 a 13:30 h. Parròquia de Sant Pau del Camp. Barcelona.
- **Seminari de diàlegs interreligiosos.** De 15:30 a 19:30 h. CaixaFòrum. Barcelona.
- **Presentació de 'Presències catalanes a Roma', de Josep M. Benítez.** 19 h. Llibreria Claret. Barcelona.

- **Llibertat i pensament: reflexions des de la filosofia.** De 19:30 a 20:30 h. Casal Parroquial de Sant Josep. Àrea de Barcelona.
- **Mística i compromís, per Enric Tubert.** 20 h. Espai 31 de la parròquia del Mercadal. Girona.
- **Conferència "Dante Alighieri".** De 20 a 21 h. Caputxins de Pompeia. Barcelona.
- **Sant Francesc d'Assís, una mirada personal.** 20 h. Convent de Sant Antoni de Pàdua. Barcelona.

Divendres 22 de novembre

- **Recés per a noies del Bisbat.** Del 22 al 24 de novembre. Casa Mare de Déu de Montserrat. Caldes de Montbui.
- **Canòlich Music Festival.** Fins al 23 de novembre. Sant Julià de Lòria.
- **Cançons noucentistes, amb Elena Copons (veu) i Jordi**

Armengol (piano). 16 h. Espai d'Art Sean Scully - Santa Cecília de Montserrat. Montserrat.

▪ **Creure en la resurrecció.** 22 i 23 de novembre. Reial Monestir de Santa Maria de Poblet.

▪ **Documental de Joanna Macy.** De 19 a 21 h. Centre Triratna. Barcelona.

▪ **Els mitjans de comunicació i l'evangelització.** 20 h. Locals parroquials. Torroella de Montgrí.

▪ **Concert d'orgue.** 20:30 h. Església Parroquial de Sant Llorenç. Lleida.

▪ **Concert pels afectats dels aiguats.** 20:45 h. Reial Monestir de Santa Maria de Poblet. Vimbodí.

▪ **8a Nit solidària del cava a benefici de Càritas.** 21 h. Sala Oval del Palau Nacional de Catalunya. Barcelona.

Dissabte 23 de novembre

▪ **Cel i terra, Jornada Sant Jordi.** De 9 a 17:30 h. Hotel Alimara. Barcelona.

▪ **Dissabtes de pregària contemplativa.** De 10:30 a 17:30 h.

Cova de Sant Ignasi. Manresa.

▪ **Recés als Caputxins de Sarrià.**

De 10:30 a 13 h. Barcelona.

▪ **Festa de la "Trobad de la Rosa".** De 10:30 a 16:30 h. Església de Pallerols. Baronia de Rialb.

▪ **Mitologia y Simbologia: pensar narrativament.** De 11 a 12 h. Seminari Conciliar de Barcelona.

Diumenge 24 de novembre

▪ **Crist, rei de l'Univers, missa cantada.** 10:30 h. Catedral de Barcelona.

▪ **Pedralbes: El monestir medieval i la capella de Sant Miquel.** De 11 a 13 h. Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes. Barcelona.

▪ **Veus de fusta i cristall.** 18 h. Basílica de Santa Maria. Capella dels Dolors. Mataró.

▪ **Concert d'orgue de Juan de la Rubia.** 18 h. Parròquia de Sant Vicenç de Sarrià. Barcelona.

▪ **Concert a Les Borges Blanques.** 18:30 h. Església Parroquial de l'Assumpció de la Mare de Déu.

La xarxa Parròquies Ecosolidàries crea un calendari d'Advent per a preparar el Nadal des de la perspectiva de l'ecologia integral.

Per a famílies, infants i joves.

Descarregat els materials justiciaipau.org/ecoparroquies/...

@eco_fep @EscoltesGuies @EscolaCristiana @esplaisMCECC

75 visualitzacions

Educa, famílies i infants del Centre Obert Cruïlla. Jornada de convivència. @SalesiansSJordi

14:00 · 09 nov. 19 · Twitter for Android

Els #ODS a les aules @diariRegio7 #escolacompromesa #escolaoberta #intensament

VedrunaCardona i 4 més

16:56 · 10 nov. 19 · Twitter for Android

.@Pontifex: "L'oració sempre suscita sentiments de fraternitat, trenca barreres, crea fronteres, crea ponts invisibles però reals i eficaços, obre horitzons d'esperança"

21:20 · 09 nov. 19 · Twitter for iPhone

La primera fase de construcció de les aules de la localitat de Tzararivotra, a #Madagascar ja està acabada.

Moltes gràcies a tothom que ho ha fet possible i, molt especialment a l'Associació Solidària Amahoro Bages, per la seva generosa aportació!

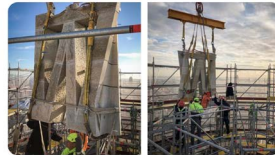
#PROIDE #FundacioPROIDE

11:42 · 14 nov. 19 · Twitter Web App

Aquesta setmana hem col·locat el dissetè nivell de la torre de la Mare de Déu. Amb això, se situa a 108,53 metres d'alçària i només hi falten dos nivells per acabar-la! #enconstruccióSF #capal2026

12:22 · 13 nov. 19 · Twitter Web App

El provincial dels missioners claretians de Catalunya, Ricard Costa-Jussà, hi participa #vidareligiosa #CONFER

Els nous educadors i educadores #maristes, de formació inicial al @mavellanes. Identitat personal i vocacional, estil #marista, interioritat, animació i treball en #xarxa, canvi i transformació, actualització professional... Procés engrescador i il·lusionant! #FIEM #MaristesAra

13:48 · 08 nov. 19 · Twitter Web App

Aquest cap de setmana hem participat en el 1r Congrés #OsonaVoluntariat, on hem compartit bones pràctiques, hem posat sobre la taula els reptes de futur del #voluntariat i hem presentat la plataforma @xarxanetorg.

10:40 · 11 nov. 19 · Hootsuite Inc.

Diuen que el #Montsec és un dels millors llocs d'Europa per observar l'Univers. Si això ho combines amb la bellesa del claustre #romànic del #monestirdelesavellanes, només hi faltes tu per gaudir-ho. (Foto de Jordi Llussà)

0:23 · 15 nov. 19 · Twitter for Android

A la reunió territorial de #mceccleida s'hi couen coses! Avui parlen de trobada per celebrar la #DUDI, del cercle del silenci per la #PAU, del recurs FEM CAMÍ de l' #ÀmbitFeMCECC, i de la celebració del Nadal! Bona feina! #SomMoviment #esplaisMCECC

22:02 · 14 nov. 19 · Twitter for iPhone

Comunicar para involucrar, Hoy acto conjunto de @AleteiaES con @BancSabadell. Un placer aportar desde la #comunicación y la #Iglesia

Miriam Diez i 5 més

CATALUNYA RELIGIÓ

Resum en paper de la setmana | ISSN 2604-7012 | Tota l'actualitat a www.catalunyareligio.cat

Director: Jordi Llisterrí i Boix. **Edició paper:** Laura Mor. **Redacció:** Glòria Barrete, Ignasi Escudero i Laura Mor. **Col·laboradors:** Eloi Aran, Ramon Bassas, David Casals, Lucía Montobbio, Alba Sabaté. **Adreça:** Carrer dels Lledó, 11. 08002 Barcelona. **Telèfon:** 674050748. **Correu-e:** info@catalunyareligio.cat
Publicitat: comunicacio@animaset.cat

Catalunya Religió és una iniciativa de la Fundació Catalunya Religió. **Patronat:** Eduard Ibañez (president), Míriam Díez (vicepresidenta), Carles Armengol, Ignasi Garcia i Clavel, Núria Iceta, Manuel Manonelles, Anna Vilà.

AMB EL PATROCINI DE

AMB LA COL·LABORACIÓ DE

Amb el suport de:

